

Resolució 640/2020, de 5 de novembre¹

Número d'expedient de la reclamació: 586/2020

Administració reclamada: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Informació reclamada: Sobre denúncies en matèria d'accessibilitat i barreres arquitectòniques.

Sentit de la resolució: Inadmissió parcial i pèrdua sobrevinguda parcial d'objecte de la Reclamació

Resum: Es presenten en aquestes parts de la sol·licitud els principals trets distintius de l'abús de dret: exercici del dret en perjudici de tercers i sense benefici propi. Atendre aquesta part de la sol·licitud causaria un evident perjudici en termes del treball que requeriria als escassos recursos humans amb què compta l'àrea d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques del DTASF (així es posa de manifest més endavant), ja que els antecedents han indicat que només fins a 2019 la persona reclamant hauria presentat més de 800 denúncies, i no li reportaria més coneixement o informació, doncs si ha estat la mateixa persona reclamant que ha presentat les denúncies, per mínimament responsable que sigui la seva gestió de les mateixes, és de suposar que mantindrà un cert registre d'elles; i si no ho fa, el que no pot pretendre sense abusar és que l'Administració, a més de tramitar les seves denúncies i les seves sol·licituds d'informació pública, li faci tasques d'organització de la seva pròpia informació. La persona reclamant, per la seva part, es queixa que no se li facilita la informació sol·licitada per aquest apartat, quan és evident que ja la coneix, perquè fa precisament observacions sobre que el servei de barreres arquitectòniques del DTASF només compta amb cinc persones i que no s'ha incrementat els últims anys. A més d'haver-se-li facilitat la informació sol·licitada, és evident que la persona reclamant ja coneix, i utilitza en la mateixa presentació de la Reclamació, la informació que sol·licita i reclama, en la qual cosa sens dubte constitueix un ús malintencionat del dret d'accés a la informació pública. Està doncs plenament justificada la inadmissió d'aquestes parts de la sol·licitud per abusives, ja que si bé l'abús de dret no és una causa d'inadmissibilitat de les sol·licituds d'accés a la informació pública que hagi estat recollida expressament per l'article 29 LTAIPBG, això no és obstacle perquè pugui aplicar-se igualment, ja que com a principi general del dret proclamat pel dret civil (els articles 111-7 del Codi Civil de Catalunya i 7 del Codi Civil espanyol proscriuen l'abús de dret) és aplicable a tota mena de relacions jurídiques que l'infringeixin, com és el cas d'aquesta part de la sol·licitud. Si bé és cert que hi ha indicis que no s'ha facilitat a la persona reclamant tota la informació sol·licitada (per exemple, no se li informa de la data de l'eventual supressió de la barrera), no sembla justificat requerir a l'Administració que complementi la informació sol·licitada perquè, tenint en compte les nombroses denúncies presentades per la persona reclamant, el volum de treball que això requeriria el reduït nombre de persones que atenen el servei d'accessibilitat del DTASF sembla del tot desproporcionat, tenint en compte que ja se li ha facilitat bona part de la informació sol·licitada per aquest apartat i que el demanat per ell no és rellevant per a les finalitats de la Reclamació (que són les de posar de manifest l'escàs nombre de persones que atenen el servei d'accessibilitat de DTASF). Per tant, és procedent considerar que s'ha satisfet raonablement el sol·licitat per l'apartat 3 de la sol·licitud d'informació de què deriva la Reclamació.

Paraules clau: Generalitat. Accessibilitat i barreres arquitectòniques. Reclamació contra estimació parcial. Abús de dret. Causes d'inadmissibilitat. Proporcionalitat. Ponderació.

Ponent: Josep Mir Bagó.

¹ La versió original d'aquesta resolució redactada pel ponent és la versió en castellà.

Antecedents

1. El 15 d'octubre de 2020 entra a la GAIP la Reclamació 586/2020, presentada contra el Departament de Treball, Assumptes Socials i Famílies (DTASF) de la Generalitat de Catalunya, en relació amb la sol·licitud d'accés a la informació pública indicada en l'antecedent 2. La persona reclamant no demana el procediment de mediació previst per l'article 42 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP promulgat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 7 de setembre de 2020 la persona reclamant sol·licita al DTASF: 1. La relació completa de denúncies en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques presentades per ella mateixa des de 2015 fins a l'actualitat, separada per anualitats i per municipis afectats. 2. Data en què la Generalitat va rebre cada denúncia i data que la va derivar a cadascun dels municipis afectats. 3. Situació en què es troba la barrera denunciada, indicant en el seu cas la data de la supressió. 4. Actuacions de seguiment fetes per la Generalitat als Ajuntaments derivats. 5. Saber si des de 2015 s'ha incorporat nou personal a l'àrea de supressió de barreres arquitectòniques de la Generalitat. Demana de rebre la informació sol·licitada per correu postal.
3. Per resolució de 2 d'octubre de 2020 la Direcció General d'Igualtat (DGI) del DTASF estima parcialment la sol·licitud d'informació pública anterior i inadmet part d'ella per considerar-la abusiva. Concretament, la resolució de la DGI: En relació amb l'apartat 2 de la sol·licitud, facilita la llista de prop de 800 denúncies anteriors a 2019 que van ser derivades a municipis, amb la data de la derivació, majoritàriament organitzades per anys i per municipis, indicant que la resta de denúncies anteriors a 2020 no s'haurien derivat per assumir la seva gestió el mateix DTASF i assenjala que les presentades el 2020 no s'haurien pogut derivar encara per la situació generada per la Covid19; en relació amb l'apartat 3 de la sol·licitud, facilita informació sobre la situació actual d'algunes de les barreres denunciades, indica en bastants casos si s'ha eliminat o no la barrera i en molts més assenjala la data en la qual s'hauria informat la persona reclamant, tot això respecte de les denúncies anteriors al 2019 i algunes d'aquell any (perquè considera que sobre la situació de la resta de denúncies del 2019 i de les del 2020 només poden respondre els ens locals als que s'han derivat). Considera que és abusiva (en aplicació dels articles 117.7 del Codi civil de Catalunya i 7 del Codi civil espanyol) la primera part de la sol·licitud i la part de la segona que demana la data d'entrada de la denúncia, perquè demana una informació que la persona reclamant ja té en el seu poder, doncs va ser qui va presentar la denúncia (invoca en aquest sentit la resolució de la GAIP 216/2020) i el requeriment d'aquesta informació a l'Administració suposa exigir un esforç als recursos públics sense aportar informació a la persona reclamant. En relació amb el sol·licitat per l'apartat 4, la resolució de la DGI considera que també s'ha d'inadmetre en aplicació de l'article 29.1.a LTAIPBG, perquè les gestions internes sol·licitades són notes i esborranys que no són objecte d'informació pública. En relació amb l'apartat 5 de la sol·licitud, considera que la informació sol·licitada sobre recursos humans de l'àrea d'accessibilitat ja va ser

resposta arran d'una sol·licitud anterior de la mateixa persona reclamant el 2019 i la situació no ha variat.

4. La Reclamació presentada el 15 d'octubre de 2020 és motivada en la finalitat de posar de manifest la nul·la voluntat de l'àrea d'accessibilitat del DTASF de dotar-se de recursos humans necessaris per exercir la seva funció, ja que és atesa per només 5 persones, dotació que mai no s'ha incrementat, per donar servei a un col·lectiu de 620.000 persones amb discapacitat. Quant a la informació facilitada indicada per l'antecedent anterior fa les següents valoracions: assenyala que no se li ha facilitat la relació general de denúncies presentades per la mateixa persona reclamant, amb la seva data d'entrada a la Generalitat (apartat 1 i part de l'apartat 2 de la sol·licitud) i a causa d'això no pot posar en relleu el que tarda la Generalitat a realitzar les seves actuacions arran de la recepció de les denúncies (malgrat això, assenyala indicis de retard d'uns deu mesos); en relació amb el sol·licitat per la segona part de l'apartat 2 de la sol·licitud, indica que no se li ofereix la llista separada per municipis i anys, que no se li ofereix tota la informació de les dates de derivació als municipis i que no se li dona informació de derivacions a municipis el 2020; en relació amb el sol·licitat per l'apartat 3 de la sol·licitud, la persona reclamant considera que la resposta donada per la DGI no contesta amb claredat si la barrera denunciada ha estat eliminada o no; nega l'acusació d'abús de dret partint de l'argument de què necessita una relació general de totes les denúncies amb les actuacions respectives per posar de manifest que la Generalitat no ha informat els Ajuntaments sobre el seu canvi de criteri en les derivacions de denúncies; assenyala que la DGI no ofereix resposta al sol·licitat per l'apartat 5 de la sol·licitud.
5. El 20 d'octubre de 2020 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, conforme a les legislacions de procediment administratiu i de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
6. El 21 d'octubre de 2020 la GAIP comunica la Reclamació al DTASF i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li remeti un informe sobre la mateixa, així com còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual porta causa i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
7. El 29 d'octubre de 2020 la GAIP rep l'informe del Departament i la còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació. L'informe reitera els arguments (començant pels que qualifiquen d'abusiva la primera part i parteix de la segona part de la sol·licitud) i informacions facilitats per la resolució impugnada, afegint les dades següents: en relació amb el sol·licitat per l'apartat 2 de la sol·licitud (derivacions als municipis), reitera que no ha pogut informar abans sobre les derivacions fetes el 2020 perquè a causa de la Covid19 no s'han pogut dur a terme fins a dates gaire recents (recentment se n'haurien derivat 258 del total de

362 de presentades aquest any per la persona reclamant); en relació amb el sol·licitat per l'apartat 3 de la sol·licitud, assenyala que el Departament només pot informar sobre la situació de les barreres corresponents a les denúncies no derivades als municipis, i això és el que fa; reitera que inadmet l'apartat 4 de la sol·licitud en aplicació de l'article 29.1.a LTAIPBG perquè el que sol·licita són notes i apunts interns als expedients de denúncia; i nega que no n'hagi respost al sol·licitat per l'apartat 5 de la sol·licitud, ja que se li ha indicat la resposta oferta l'any anterior a la mateixa pregunta, amb l'observació que continua sent la mateixa.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixen les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació, ja que deriva d'una sol·licitud d'informació pública.

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat b del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei".

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, "Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda". I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que "El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis".

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: "2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar

per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació”.

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte “poden” dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la mateixa Llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: “Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació. 2. Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació”.

2. Valoració del dret d'accés a la informació sol·licitada

La informació sol·licitada gira entorn de les denúncies presentades per la persona reclamant al DTASF en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques. Es tracta en tots els casos d'informació pública, en la que no sembla que es presentin límits legals al dret d'accés a la informació pública que puguin justificar la denegació de la informació sol·licitada (articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG). Això, no obstant això, s'ha invocat la concurrència d'algunes causes d'inadmissibilitat de les sol·licituds d'accés a la informació pública (article 29 LTAIPBG) i el DTASF també argumenta que ja ha facilitat part de la informació reclamada, amb la qual cosa aquesta Reclamació podria mancar parcialment d'objecte. Es valoren seguidament les causes d'inadmissibilitat concurrents en alguns apartats de la sol·licitud d'informació pública de què deriva la Reclamació i fins i tot quin punt el DTASF ha facilitat la informació sol·licitada per cadascun d'ells.

El primer apartat de la sol·licitud demana la relació completa de denúncies en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques presentades per la persona reclamant des de 2015 fins a l'actualitat, separada per anualitats i per municipis afectats, i la primera part del segon sol·licita la data que la Generalitat va rebre cada denúncia. La resposta del DTASF considera que aquests aspectes de la sol·licitud han de ser inadmesos per constituir abús de dret. Efectivament, es presenten en aquestes parts de la sol·licitud els principals trets distintius de l'abús de dret: exercici del dret en perjudici de tercers i sense benefici propi. Atendre aquesta part de la sol·licitud causaria un evident perjudici en termes del treball que requeriria als escassos recursos humans amb què compta l'àrea d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques del DTASF (així es posa de manifest més endavant), ja que els antecedents han indicat que només fins a 2019 la persona reclamant hauria presentat més de 800 denúncies, i no li reportaria més coneixement o informació, doncs si ha estat la mateixa persona reclamant que ha presentat les denúncies, per mínimament responsable que sigui la seva gestió de les mateixes, és de suposar que mantindrà un cert registre d'elles; i si no ho fa, el que no pot pretendre sense abusar és que l'Administració, a més de tramitar

les seves denúncies i les seves sol·licituds d'informació pública, li faci tasques d'organització de la seva pròpia informació. Està doncs plenament justificada la inadmissió d'aquesta part de la sol·licitud per abusiva, ja que si bé l'abús de dret no és una causa d'inadmissibilitat de les sol·licituds d'accés a la informació pública que hagi estat recollida expressament per l'article 29 LTAIPBG, això no és obstacle perquè pugui aplicar-se igualment, ja que com a principi general del dret proclamat pel dret civil (els articles 111-7 del Codi Civil de Catalunya i 7 del Codi Civil espanyol proscriuen l'abús de dret) és aplicable a tota mena de relacions jurídiques que l'infringeixin, com és el cas d'aquesta part de la sol·licitud. En conseqüència, també s'han d'inadmetre per abusives les pretensions de la Reclamació que insisteixen a obtenir aquesta mateixa informació que ja està en poder de la persona reclamant.

La segona part del segon apartat de la sol·licitud demana la data en la qual la Generalitat va derivar cada denúncia a cada un dels municipis afectats i que es faciliti la informació agregada per municipis i anys. Malgrat les queixes formulades per la persona reclamant sobre la informació rebuda, el cert és que el Departament facilita una llista del voltant de 800 denúncies de la persona reclamant amb la data de derivació als municipis afectats, organitzada bàsicament per municipis i anys (amb escasses excepcions que no impedeixen de localitzar fàcilment els municipis derivats i els anys en què s'ha cursat la derivació) i justifica que no s'informi sobre un major nombre de derivacions, perquè no es pot informar, lògicament, d'aquesta dada si no es produeix la derivació, ja sigui perquè el mateix DTASF assumeix la gestió de la denúncia, o ja sigui perquè durant l'any 2020 les persones responsables d'aquestes actuacions no han pogut dedicar-s'hi. Les consideracions que formula la persona reclamant sobre el retard amb què el DTASF deriva les denúncies als ajuntaments no venen al cas, perquè es refereixen a qüestions al marge del dret d'accés a la informació pública; és més: si pot formular aquestes consideracions és perquè se li ha facilitat informació sobre la qual pot basar-les. En conseqüència, es pot concloure que el DTASF ha facilitat justament la informació sol·licitada per la segona part del segon apartat de la sol·licitud, motiu pel qual és procedent declarar la pèrdua sobrevinguda d'objecte de la Reclamació en relació amb ella.

El tercer apartat de la sol·licitud demana la situació en què es troba cada una de les barreres denunciades, indicant en el seu cas la data de la supressió. El DTASF ofereix, certament, informació parcial sobre aquest apartat de la sol·licitud, però ho justifica raonadament en la circumstància que només pot informar sobre les denúncies gestionades per la mateixa Generalitat, ja que no té informació sobre les actuacions realitzades pels Ajuntaments. La informació que facilita sobre les nombroses denúncies presentades ofereix detall de moltes actuacions, indica en molts casos si la barrera ha estat suprimida o no i a més assenyalava en nombrosos casos la data en què el DTASF hauria informat la persona reclamant sobre les conseqüències de la seva denúncia, amb el que ens trobem de nou que la persona reclamant demana informació que en gran part ja està en el seu poder, el que podria constituir abús de dret. Si bé és cert que hi ha indicis que no s'ha facilitat a la persona reclamant tota la informació sol·licitada (per exemple, no se li informa de la data de l'eventual supressió de la barrera), no sembla justificat requerir a l'Administració que complementi la informació sol·licitada perquè, tenint en compte les nombroses denúncies presentades per la persona reclamant, el volum de treball que això requeriria el reduït nombre de persones que atenen el servei

d'accessibilitat del DTASF sembla del tot desproporcionat, tenint en compte que ja se li ha facilitat bona part de la informació sol·licitada per aquest apartat i que el demanat per ell no és rellevant per a les finalitats de la Reclamació (que són les de posar de manifest l'escàs nombre de persones que atenen el servei d'accessibilitat de DTASF). Per tant, és procedent considerar que s'ha satisfet raonablement el sol·licitat per l'apartat 3 de la sol·licitud d'informació de què deriva la Reclamació.

El quart apartat de la sol·licitud demana les actuacions de seguiment fetes per la Generalitat als Ajuntaments derivats i la Reclamació no manifesta disconformitat amb la causa d'inadmissibilitat (la de l'article 29.1.a LTAIPBG) al·legada pel DTASF en relació amb el mateix, de manera que s'ha de considerar que aquest apartat no és objecte de la Reclamació.

El cinquè apartat de la sol·licitud demana informació sobre si des de 2015 s'ha incorporat nou personal a l'àrea de supressió de barreres arquitectòniques de la Generalitat. La resolució impugnada i l'informe del DTASF es remeten a la informació facilitada a la persona reclamant el 2019, en resposta a una sol·licitud que demanava la mateixa informació, i assenyalen que la situació no ha variat des d'aleshores. La persona reclamant, per la seva part, es queixa que no se li facilita la informació sol·licitada per aquest apartat, quan és evident que ja la coneix, perquè fa precisament observacions sobre que el servei de barreres arquitectòniques del DTASF només compta amb cinc persones i que no s'ha incrementat els últims anys. A més d'haver-se-li facilitat la informació sol·licitada, és evident que la persona reclamant ja coneix, i utilitza en la mateixa presentació de la Reclamació, la informació que sol·licita i reclama, en la qual cosa sens dubte constitueix un ús malintencionat del dret d'accés a la informació pública. Per tant, aquesta part de la Reclamació ha de ser inadmesa per abusiva.

3. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP es publicaran al portal de la Comissió previst per l'article 25 RGAIP, prèvia dissociació de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 5 de novembre de 2020, resol per unanimitat:

1. Inadmetre parcialment la Reclamació 586/2020 per abusiva, en relació amb els apartats primer, primera part del segon i cinquè de la sol·licitud d'informació de què deriva la Reclamació, de conformitat amb les consideracions del fonament jurídic 2.
2. Declarar la pèrdua sobrevinguda parcial d'objecte de la Reclamació 586/2020, en relació amb el sol·licitat per la part segona del segon apartat i pel tercer apartat de la sol·licitud d'informació pública de què deriva la Reclamació, de conformitat amb les consideracions del fonament jurídic 2.

COMISSIÓ DE GARANTIA
DEL DRET D'ACCÉS
A LA INFORMACIÓ PÚBLICA

3. Considerar que no forma part de la Reclamació 586/2020 l'apartat quart de la sol·licitud d'informació pública de què deriva la Reclamació, de conformitat amb les consideracions del fonament jurídic 2.
4. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 586/2020 i disposar la publicació de la present resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, pot interposar-se recurs contenciós-administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos des de l'endemà de la notificació de la Resolució, conforme a la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció Contenciós-administrativa.